

ШУМАДИНѢА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ II. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V.

Овај листъ излази на табаку Вторникомъ и Петкомъ. Цѣна му е за три мѣсеца 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врте 5, крајц. за трипутъ.

№ 11.

Р у к о п и с и**ПРОТЕ НЕНАДОВИЃА,**

„Бгда престоли на судъ поставятся Господи, и судилицу твоему предстануть челоѡвцы: непередпочтется царь вонну, непреимуцествить владыка раба, кійждо бо одъ своихъ дѣлъ или прославится, или постыдится.“

„Отверанте мнѣ врата правды: вшедь въ на, и повѣмся Господеви.“

Мојој Деци!

Као што стогодишній растъ, кога нису могли громови ни вѣтрови срушити, почне самъ одъ себе венути, и грану по грану губити, и све ближе свомъ се краю клонити; тако, драга дѣцо моя, и я, когъ су неприятельске пушке и саблѣ срећно промашиле, кога су смртне болести обилазиле, — осећамъ сада, да моѣ тѣло по вѣчномъ закону природе све већма слаби, и све се ближе гробу прикучуѣ.

Я нерадо о смрти говоримъ, али безъ икаквогъ страха очекуемъ последнѣ вече могъ живота; моѣ мисли нелете више у оне године, у којима имамъ јоште да живимъ, него у оне у којима самъ живіо. Цела моя прошлостъ была е бурна и врло променљива, али безъ икаквогъ страха осврћемъ се я на ню, и са задовољствомъ и унутрашњомъ наградомъ пролазимъ у мыслима све прошле године могъ живота; и радуемъ се, да ни на едно дѣло не наилазимъ, за кое бы ми совѣсть што годъ пребацити могла.

Бурна времена новіе србске прошлости, была су тесно скопчана са моимъ животомъ; и као што су она променљива была, тако е и мой животъ био променљивъ. Я самъ служіо и господаріо, поповао и войводовао; путовао по народномъ послу далеке путове, и кодъ куће мирно седіо и у мојој башти воће каламіо; воѣвао самъ опасне ратове, и уживао благодеть обштегъ мира; съ царевима говоріо самъ слободно, а кадъ кадъ збуніо ме е говоръ простогъ кмета; гоніо самъ неприятель и бежао

одъ нѣи; живіо у свакомъ благу и изобилію, и опеть долазіо до сиротинѣ; имао самъ лѣпе куће, и гледао іи изъ шуме спалѣне и срушене; предъ моимъ шаторомъ вршталі су у сребро окићени арапски хатови, и возіо самъ се на своимъ неоккованимъ тальигама; войводе изчехивали су заповѣсти изъ мои уста, и опеть судба ме доводила да предъ моимъ пандурима на ноге устаемъ. — То е децо вечна променљивостъ судбине, кою самъ я рано познао, и на кою се нигда тужіо нисамъ; изъ те променљивости научите: да се нетреба у срећи гордити, ни у несрећи очаявати.

Те све промене у момъ животу, Москва и Петербургъ, Варшава и Бечъ, гдѣ самъ негда быо, появлюю ми се као санъ моѣ младости. Малу частъ моѣ ка и другога, ладна е земля затрпала, млађій и вѣстїи люди предузели су оне народне бриге и послове, са којима смо мы управляли, отечество моѣ напредуѣ, и я задовољно и радостно повраћамъ се у ово скровито мало селце, на огньиште мои дѣдова; да се одморимъ одъ мой трудова, и да васъ неяке наставимъ на путь живота, да васъ изъ малена научимъ любити Бога и отечество. Промисао ніе могао лепшу забаву и занимањ за мою старостъ дати, него да будемъ вашъ учитель.*)

Одъ 1793. године па до данасъ, свакояке промене были су у Србіи, ни еданъ тай догађај ніе учинѣнъ, а да я што годъ незнамъ, или да нисамъ и собомъ участвовао. Цео тай просторъ могъ живота и народны сбытія, стои ми јоште живо у памети; и што е старіи кои догађај, тымъ га се лакше и точнѣ опоминѣмъ. О свему томе я бы вамъ устмено приповедао, драга децо моя, али вы сте мали и неможете упамтити, а я самъ старъ, лако мо-

*) То е было онда, кадъ га е князь Милошъ поставіо у пензію. Онъ е онда отишао у Бранковину и отворіо школу, добавивши учителя (саданѣгъ пароха Палилулскогъ г. Илию Яковлѣвића) съ конѣмъ е упоредо са najveћимъ задовољствомъ децу учіо. Онъ се онда ніе надао, да ће се нгда јоште мешати у народне послове. У одномъ дпису на г. Лазу Теодоровића вѣли: „— Одъ како самъ пензіониранъ, почео самъ нагло старѣти, и садъ надо ми е на память што самъ као дете у Срему чуо: да, кога годъ пензіонираю, тай неможе дуго живѣти. Я самъ већъ тестаментъ написао, и оставіо самъ аманеть кн. Милошу, да и тебе, и јошъ васъ неколико пензіонира, ако е радъ да онъ недоѣ у пензію. —“

гу умрети. Зато самъ науміо да вамъ овде напишемъ, аже видѣхъ, дѣяхъ и отцы наши повѣдаша ми. У овомъ момъ приповеданію нетражите савршенство исторіописца, ни строгій редъ догађая. Зато треба вештіє перо; и а се надамъ, у комъ народу появе се юнаци и люди заслужни за отечество, тай ће народъ родити и оне люде кои ће њіова дѣла описати. Я ћу вамъ написати овде само мой живогъ и она ратна и нератна приключеня, коя су у мой живогъ уплетена; нетражите у овомъ момъ приповеданію историчке свезе, а немогу догађає све пореду овде забележити, него ћу ий писати кадъ се когъ опоменемъ. Я знамъ да ће исте догађає доцніє много перо описати вѣштіє, али истинитіє неће.

Я самъ се родио 1777. год.*) у селу Бранковини, сатъ и по одъ Вальва, одъ отца Алексе и матере Јоване изъ куће Ђелмашевића изъ Гвозденовића. Мой деда звао се Стеванъ, његовъ отаць Петко, а његовъ Станое, кои є негда быо кнезь у вальвской нахи. Кадъ самъ быо іошъ малый причала ми є моя баба, да су се наши стари доселили одъ Црногорске границе изъ Бирча. Онда овај край Србіє быо є готово сасвямъ пустъ, незнамъ, или є то было збогъ каквогъ изселенія, или су Турци народъ разтерали, или є куга поморила. Изъ Ерцеговине као што и сада, непрестано су насељавали ове краєве. Причала ми є моя баба и то, да є слушала, да наши стари кадъ су се изъ свои краєва овамо кренули, да су учинили завѣтъ, да се онде стане и населе, гди чуо вола да 15 пута безъ одмора рикне, и тако кадъ су дошли на бранковичкій вистъ, чуо вола гди 17 пута едно за другимъ рикне, и одма ту се зауставе и населе, увѣривши се по томе риканю, да ту мора добра и плодна земля зыти. Друга племена, коя су имала завѣтъ да се онде стане, гди нађу пчеле у грму, отишла су у Мачву.

Мой отаць и мати имали су осимъ мене іошъ петъ синова: Николу, Петра, Григорія, Димитрія, и наймлађега Симу, кои є у Ђесаріи учіо воєну академію и быо кадетъ, а после са тесарскомъ войскомъ ишао у Италію; како се Србія на ново побунила, онъ пређе у Србію, и князь Милошъ учини га одма войводомъ, но онъ юриши са Дринчићемъ на Дублю на шанаць турскій и погину обадва 13. Юлія 1815. године; ту є онда кое погинуло кое съ пашомъ живи увађено око 600 Турака. — Мой отаць и мати имали су іошъ више деце, но я ий упамтію нисамъ, а читуля є изгорела кадъ су намъ узъ Кара-

ђорђевь ратъ куће погореле, само іошъ три сестре памтимъ: Станію коя є была удата за Живка Дабића у Јутину. Марицу за Јованомъ Вилотиєвићемъ у Вальву, и Марию удату у Таково за попа - павлова брата Матию. Мой отаць имао є више сестара и браће, одъ кои само наймлађій његовъ братъ Яковъ іоште живи, кои є у време Карађорђева рата быо командантъ вальвске нахи, а после дошао на мое место у совѣтъ србски, а я одемъ у войску на Дрину. Његово име нађићете често у моимъ рукописима. Онъ живи сада са своимъ сыновима и прочомъ породицомъ у Русіи у Хотину. Ако я пре умремъ а они се дотле неврате, немойте заборавити, да тамо имате стричева, браће и сестара кое іошъ нигда нисте видели.

Отаць ми є причао: кадъ су Немци хтели войну на Турке да подигну слали су му (око 1789. год.) прокламаціє те є онъ бацао крозь прозоръ у цаміє вальвске; но Турци непоплаше се, него кадъ виде да ће ратъ почети зађу по селима и покупе све оружъ одъ Срба и однесу у Вальво. Они зовну њга и рекну му: „Узми Алекса 100 пандура на иди те чувай одъ Палежа до ушћа да Каури крадомъ непређу.“ Я имъ кажемъ — прича мой отаць — да у момака нема пушака єрь су они све покупили, него да ми даду пушке. Они одма даду ми за 100 людіѣ оружъ, те я одемъ и наместимъ страже покрай Саве одъ Палежа до ушћа; а я съ неколико пандура и Турака по кад-кадъ прођемъ и страже обиђемъ. Кадъ єдне ноћи нестане своіо чамаца што су были съ наше стране на Сави, доцніє чуо самъ да су Немци за єдну и ту исту ноћ одъ влашке границе узъ Дунавъ и Саву до Дубице, све турске лађе одузели и на ону страну превезли. То є было узъ нашъ божићный постъ (1787. год.) У исто време были су спремили Немци две пуње лађе войника да ударе на дольний градъ и да уђу на Су-капию. Пре тога уговори съ њима Јованъ Чардаклія, Ђикићи и Влайко Београдци, да имъ капиє отворе. Они су были многе градске топове ексерима затворили, ключеве друге одъ капиє начинили и Су-капию целу ноћ у очи Воведенія отворену држали и на войску тесарову чекали; но войска недође, али заишта были су се навезли у Земуну но неизвезу се на Су-капию, него поредъ града низъ Дунавъ оду и изиђу на Борчу; изговарајући се после да нису могли одъ магле погодити Су-капию, али по свой прилици они су се бояли какве преваре и нису смели Чардаклія и Ђикићи побегну, но неколико одъ њіовогъ друштва Турци увате, па су имъ све одъ луча цепке подъ нокте ударали докъ ий са тымъ мукама нису поморили. — (На годину дана пре тога они согладателни кои су по Србіи одали и народъ спремали за немачку краину, одвели су са собомъ много момака изъ Србіє, кои су се више Варадина у Каменици екзецирали; међу прочима быо є Исанло Лазаревић изъ Уроваца, Кићанъ изъ Златарића, Иванъ изъ Мислођина, кое самъ и я доцніє познавао. Исанло Лазић погинуо є одъ наше стране првый на Бельнини кадъ смо се 1804. год. почели съ Деліама тући.)

Я самъ чувао — прича даљъ мой отаць — да непређу Немци, а непрестано самъ преко Саве гледао и

*) Наипре є быо написао 1762. год. па є доцніє превукао то и написао 1770. год. па по свой прилици у найновіє време, превукао перомъ и те године, и написао 1777. год. Како є онъ мрзіо да рачуна свое године најболѣ ће читателни увидити изъ њговы неколико речій кое ћемо овде приповедити. О скупштини Майской у Карловцѣма 1848. год. при ручку између осталогъ разговора упыта га Патриархъ: „Колико имате година?“ На кое онъ одма одговори: „Има ћу око седамъ осамъ година.“ Мы се сви остали зачудимо томе одговору, но Патриархъ сети се одма кое године онъ разуме, и смешећи се одговори: „И я одъ приликє толико година имамъ.“ Покойный владика Евгений Іовановићъ разтолкує остальмъ гостима за асталомъ, да они верачунаю оне године кое су проживли, него само оне године, кое іошъ имаю да живе, и да є погрешно уобичасно казати: имамъ 50 година, него требало бы да човекъ кон є живіо 50 година каже: „немамъ 50 година,“ или „потрошію самъ 50 година одъ могъ живота.“ А „имамъ 50 година“ требало бы да значи: имамъ іошъ да живимъ 50 година.

едва чекао кадъ ће прећи, докъ узъ наше месоеће 1788. год. пређе Кићанъ, Исаило, Иванъ и са њима некакавъ господинъ Миошко, донесу нешто барута и еданъ добошъ, и кажу ми да ње царъ послао да се дижемо на Турке, да ње тучемо и гонимо, докъ и велика войска не пређе, нису имали никаква писма и никакве царске оправе, и ја се почнемъ сумњати, но опетъ повѣримъ Ивану и Кићану ербо су мои люди и стари познаници, а и мило ми буде да се часъ пре турскогъ зулума избавимо, ерѣ намъ е бью сасвимъ досадио. Я одемъ онимъ Турцима што су са многъ патролирали и кажемъ имъ: „Ние вайде, немогосмо сачувати, Немци ево де пређоше, но ви идите у Вальво и поздравите аге, да ја выше несемъ доћи у Вальво, ербо одъ овы Каура несемъ одустати, ерѣ ако побегнемъ они ће ми кућу запалити и т. д.“ Турци уплашени оду што су брже могли, а ја се вратимъ несрећномъ господину Миошку, и онъ окрене мени говорити: „Царъ е мене послао къ теби, да ты кое највредниѣ люде знашь позовешъ да се дигну да вароши палимо и Турке бѣмо.“ Я тако и учинимъ и одма пошлѣмъ по едногъ човека Лазару Илићу у Ябуче, Петру Бремѣћу у Ракаре, маломъ Янку у Оглађеновце и Милосаву Милошевићу у Орашацъ и поручимъ имъ: да е часъ избавленя приспео, и нека купе чете сваки у свомъ краю и нека буду спремни на првый мой позивъ да идемо да ударимо на Вальво. Турци изъ Палежа и Уба побегли су били како смо страже почели чувати. Мени е узгредъ было — прича мой отацъ — подићи сву мою кнежину, и вративши се кући све на бранковичкѣй вѣсь са собомъ извести. Кадъ дођемо ту мојој кући, пошлѣмо најпре одабрене четнике те све сръске породице и њивоу стоку у планину Посово войсцы за леђа уклоне, а онај другѣй край кнежине у планину Словацъ у збегове сместимо. А по томъ ишли су четници те догонили турска говеда войсцы за рану, и уговарали смо међу тимъ са малимъ Янкомъ, Ракарцемъ и Лазаромъ изъ Ябуча у кои ћемо данъ на Вальво ударити. (Но Турци пређе тога, како су видели да ће ратъ започети, дозволили су кнезове и кметове узели одъ њи конѣ и пратиоце, те су сва движима добра, а тако исто и жене и децу изпратили у Ужице, и Соко, а неке и преко Дрине а они сами войници у Вальву остали.)

Оде наша войска са Виса на Вальво, али ни у долине не было оружя, (ерѣ су были Турци пређе све покупили што се не могло по шумама у кладе сакрити.) Но многи су брезове тояге заострили, и што-но рекну кои колацъ кои проптацъ узму, и ударе са три стране на Вальво. Турци Вальвци изађу предъ њи у Любостино, дочею њи и ту се потуку. Но кадъ у томъ бою турска поглавица Омерица погине, а съ други прзны страна Петаръ Ракарацъ и малый Янко продру у само Вальво и празне куће запале, онда Турци почну бегати Чачку и Ужицу. То ми прича отацъ, а ја јошѣмъ памтимъ, како самъ онај данъ изъ планине Посова излазио и съ другомъ децомъ како самъ се на виноградске плодове пенао, да можемо болѣ видети како Вальво гори. То е было на нашъ чистый понедељникъ 1788. године.

(продуженъ слѣдуе.)

НОДГРЪВЦИ.

Како се и съ купованѣмъ стародревны папира до сређе доћи може. Пре некогъ времена продавао е човекъ еданъ у Паризу неке стародревне књиге, и друге разне рукописе. Између осталогъ изнесе и писмо едно да се прода. Писмо ово, кое е до десетъ врстѣй имало и написано было рукомъ некога пре револуцие не сасвимъ незнатногъ благородника, было е съ почетка съ највѣћимъ равнодушѣмъ гледано, докъ на последку младъ еданъ човекъ, кои исто то писмо внимателне прегледа, нерече, да за исто шесть франака дае. Другѣй старъ неки господинъ, кои е затимъ истомъ писму веће вниманѣ свое поклонѣо было, обећа выше. Младићъ се съ тимъ непоплаши, већ да више, старацъ јошѣ више, и тако су се терали дотле, докъ напоследку трговацъ недобы за исто то писмо одъ реченогъ младића 300 франака. Присутствующи бадава су се трудили, да ту загонетку разреше. Подвргну писмо изнова зрелѣмъ изслѣдованѣю, опетъ бадава, ништа се башъ у њму невађе, што бы достопамятно было за скупителя древностѣй; садржай е писма исто тако безъ икакве важности бы као и подпись. Купацъ се удали, старацъ оде за њимъ и запыта га, какавъ га е интересъ на притяжанѣ тога писма побудио? Я бы самъ могао то питањъ вама предложити — одговори младићъ — ерѣ сте ми га вы на 300 франака натерали; а вы ће те се уверити, да га ја нисамъ текъ изъ голе любви къ древностима купѣо, кадъ вамъ кажемъ, да е то писмо писао мой деда. „Тако дакле на сваки начинъ“, одговори старѣй господинъ, „вы имате веће право на то писмо него ја, ерѣ е писацъ истога писма мени бы само уякъ.“ — Изясненѣ ово произведе трогателанъ появь између сродника, кои се никада ни видели ни еданъ за другога чули нису. — „Вы сте добаръ пазаръ учинили“, рекне старацъ томе младице сроднику своме; „ја самъ и тако наслѣдника тражио“, и радуемъ се, да самъ у вама нашао човека, кои споменъ праотаца свои почитуе, и кои е съ тимъ доказао, да е достојанъ, да мой наслѣдникъ буде.“

— *Дипрость едногъ маймуна.* Еданъ спанскѣй куваръ имао е маймуна, кога е научѣо те е живину и дивлячъ за печелѣ уређивао. Тако е едномъ маймуњъ на отвореномъ куйнскомъ прозору паръ яребица чушао, а кобацъ се изненадно спусти и яребицу едну однесе. Сиротогъ маймуна обузму ияду мука и брига, плашећи се боя, кои га е садъ неизбежно постићи имао. „Неочаявай“, была е свагдашня пословица њгова, па и садъ стегне срце свое, те и ону другу заоставшу яребицу на прозорѣ метне. Кобацъ, коме се часть осладила была, дође да и другѣй сладкѣй залогай однесе; али га маймуњъ зграби и неосвртаюћи се на канце ни кричанѣ њгово живогъ очуна. Затимъ га съ яребицомъ заедно преда кувару съ таковимъ погледомъ, кои е задовольну мысао изражавао: „Све е у свомъ реду; ето ти твоѣ две птице — добра промена не никаква крађа.“

— *Признателность Хинеза едногъ.* Енглезкогъ трговца едногъ, кои се выше година у Кантону и Макаоу бавѣо, посѣти наеданпутъ зла судба и одъ цветущегъ станя падне у горку ништету. Хинезкѣй трговацъ, коме е онъ раниј година услуге чинѣо, преда му 10.000 долара

Енглець му да сврхъ тога признаницу; али Хинезъ узме ову и баца у ватру съ речма: „Кадъ сте вы, пріятелю мой, првый путь у Хину дошли, я самъ быо сиромачовекъ; Вы сте ме у радяма моима подпомагали и обогатилисте ме. Данасъ се окренуо листь; Вы сте садъ у сиротини, а я у излишеству.“ Ово великодушіе смути Енглеза; али Хинезъ спазивши то рекне му: „Башъ ако сте у намери, да ми што дате, то васъ молимъ, дайте ми стварь неку за вечитый спомень нашегъ пріятельства.“

Енглець му пружи свой сать на дарь, а Хинезъ опеть нѣму да свой еданъ гвозденый печать, съ овымъ речма: „Узмите овай печать, я самъ га дуго употреблявао и онъ е безъ сваке унутрашнѣ вредности. Али ако вы у источной Индіи, кудъ садъ поћи намеравате, опеть у срећу паднете, то дигните на мое име толико новаца, колико вамъ одъ потребе буде; утврдите полицу са тимъ гвозденимъ печатомъ, па ћу я новаць тай исплатити.“

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Я.

По гласу „Званичны Новина“ бр. 6. постављени су: г. Милосавъ Протић Столоначалникъ Суд. Одѣл. за приврем. Секретара Администр. Одѣл. при Княж. Канцеларији. г. Гавр. Перишић доякошній Архиваръ Попеч. Правосудія за П. Столоначалника при Попеч. Вн. Дѣла. — Г. Петаръ Јовановић, Писаръ Среза Студеничкогъ за Протоколисту, Архивара и Регистратора Економичкогъ Одѣл. при Попеч. Вн. Дѣла, а на нѣгово место г. Јов. Петровић доякошн. Писаръ Началн. Окр. Пожарев. а на овога мѣсто г. Петаръ Нешић мл. Писаръ среза Посавскогъ Окр. Валѣвскогъ, — г. Јованъ Ст. Вельковић Практ. Попеч. Правосуд. за Канцелисту Апелаци. Суда I. Одѣленія.

Т У Р С К А.

Лађа „Кармель“ стигла е са вѣстима изъ Цариграда одъ 19. Јануара. — Последнѣ вѣсти изъ Крима являю да се кодъ тамошнѣ руске войске нису догодила никаква кретаня. Сѣверни градићи пакъ пуцаю на южну страну Севастополя, и шта выше, та е ватра у последнѣ доба врло оячала. Заповѣсти дакле, да се неприятельства прекину као да нису тако безусловне. — Саветованя између страны посланика и портини министра о правама христіански нѣны поданика окончана су; нѣювь е свршетакъ прослављенъ великомъ дипломатскомъ части и забавомъ. У тымъ конференціама нѣе участвовао прайскій посланикъ, но онъ нѣе противъ тога ни протестирао. Говори се да ће се конференціе о преустройству подунавски княжества опеть наставити, чимъ одъ свога правительства добіе наставленя и упутствія, коя е заискао. А наипосле, тако се вели, држаће се особите конференціе о томе, да ли ће се дати Европейцима право, да могу имати непокретна добра у Турској, будући е г. Тувенель, посланикъ французскій пристао на то, да се ово питањ сасвимъ особено рѣши. Порта прима то начело, но зактева по слѣдственности, да се христіански поданицы портини са Мусломанима сасвимъ изравняю у плаћаню данка, у войничкомъ попису и служби, едномъ речи: у свымъ законима државнымъ. — Исмаил-паша отишао е у Трапезунтъ одкуда ће отићи къ анадолској войсцы, коя е садъ сасвимъ опремлѣна, и са свачимъ

довольно снабдѣвена. — Немири кои су се догодили у Шумли између Баш-бозука, утишани су.“

— Изъ Иде пишу „Монитер“-у: Найновіе вѣсти о побуни у провинціи Хапасъ являю да е войска султанова безъ одпора и боя прешла преко Бахара — линіе. Шерифъ Мутхалебъ повукао се у Меку, но нѣе ни покушавао, да се тако утврди и одржи. Света варошь Мека налази се опеть у рукама турскимъ.

Р У С И Я.

Изъ Петербурга пишу „Шлезисше Цайтунгу“ подъ 22. Јануара слѣдуюће „Царъ е еднимъ своимъ дневнимъ указомъ одъ 20. Јануара, поставіо ђенерал-ађутанта, члена државногъ савѣта, ђенерала артилѣріе князя Горчакова П. на мѣсто покойногъ фелдмаршала Паскиѣвића за врѣвногъ команданта западне и средсрдне войске, (права коя се налази у Польској, стои подъ особеномъ у правомъ ђенерала Сумарокова, а друга у Кіеву и около Кіева подъ ђенераломъ Паниотиномъ) и за намѣстника краљѣства польскогъ са свымъ правама, коя овимъ чиновима припадаю. Новый намѣстникъ по свой же прилицы скоро отићи на свое опредѣленіе, докъ буде найнужднѣе послове расправіо, и докъ се одъ дугога пута, кои е нѣгово и онако одъ трогодишнѣ непрекидне войне яко подкопано здравль іошъ већма разслабіо, мало поправи. Царъ е далъ заповедіо, да еданъ одъ оны полкова, кои име покойногъ фелдмаршала носе, то име и заубудуће задржи; а то е 18. ловачкій полкъ, кои се приобрани Севастополя тако славно одликовао, на противъ пешачкій, драгонскій и хусарскій полкъ, кои су такође нѣгово име носили, добиће своя стара имена: Ширнанъ, Нова Русія и Орловъ. Само 6. полкова овѣковѣчили су на тай начинъ имена руски войсковођа. и то: пређашнѣй 2. карабинерскій полкъ име фелдмаршала Барклая де Толі-я, еданъ гренадирскій полкъ име Суваровлѣво, еданъ ловачкій полкъ име Кутузова Смоленскогъ, еданъ пешачкій полкъ име ђенерала Дибіћа Забалканскогъ, а еданъ ловачкій и уланскій полкъ име Черничева. Као што е познато, добіо е полкъ бріанскій после одбіеногъ юриша на Севастополь 6. Юніа пр. год. име князя Горчакова, а еданъ уланскій полкъ име грофа Ридигера, кои збогъ свое войничке дѣлательности и садъ у найве-

ФРАНЦУСКА.

Немъ уваженю кодъ цара стои. Осимъ тѣмъ споляшнѣи знакова почести излю е царь милость свою и на покойникова сына, и овай е наименованъ за царскогъ генерал-аѳутанта, остае пакъ заповѣдникъ прве гвардейске резервне бригаде. — Царь е 17. Януара заповедю, да се и генерала Хрулева, као и Тотлебенова и Василчиново изреже на одной мермерной мочи, и да се ова школама, кое е генераль посѣхавао. на даръ и почестный спомень даде, то естъ овдашнѣмъ константиновомъ и тудайскомъ кадетскомъ корпусу. Генераль е Хрулевъ изишао юшь 1826. год. изъ школе, служи дакле веѣтъ пуны 30. година.

Изъ Петербурга 16. Януара пишу „Конституціоне-ду“ слѣдуюће: Благородство наше престолне вароши давало е за честь княза Михаила Горчакова велику часть у касину, на којой е и вел. князь Михаилъ быо, и при којой су у здравль княза Горчакова, руске славе, царске фамилије и миру напіяли.

— Генерал-аѳутантъ Тотлебенъ, и князь Василчиковъ добила су орденъ св. Владимира, кои е найвеѣе войничко одличіе у царству. Првый се бави овде юшь, а другій отишао е у Таурию, да ступи подъ команду генерала Лидерса.

— Изъ Варшаве 26. Януара пишу „Шлезинше Цтг.“-у слѣдуюће: Сутра по подне у 1 сать пренешено ће быти тѣло княза Паскѣвиѣа са найвеѣомъ свечаности у цркву св. Троице. Одборъ, кои е за ту светчаность опредѣленъ, одредіо е слѣдуюће церемоніе. На челу спровода быће еданъ ескадронъ варшавске жандармеріе, затимъ ће у одѣленіяма слѣдовати, врховный шефъ полиціе са целимъ своимъ персоналомъ, управитель вароши са свима членовима варошкогъ магистрата, трговачка и разны заната депутація са своимъ баряцима, ѣаци и учительи явны заведенія, маршали благородства заедно са депутаціомъ благородства, граѳанскій губернаторъ варшавскій са свима целимъ чиновничкимъ персоналомъ, чиновници камере, банке, поште и проч. и проч., канцеларія намѣстничества, и совѣта управителственогъ, 27. ордена и почестны знакова поч. генерал-фельдмаршала заедно са маршалскомъ палицомъ, певачи, свештенство, затимъ ће доћи мртвачка кола, коя ће вући 8. коня, и кое ће 8. шталмайстора водити, и 36 особа у црно обучены, одъ породице княза варшавскогъ, нѣговъ яхаѣи конь, у црно завіенъ, кога ће два шталмайстора водити, врховный заповѣдникъ войске, чланови управляюћегъ сената, совѣтници, генерали, конзули, и троя црномъ чоіомъ покривена кола, една ловачка компанія, еданъ ескадронъ жандармеріе и една батерія яхаѣе артилѣріе заключаваће спроводъ. Спроводъ ће се кренути одъ краљвскогъ дворца, и ићи ће крозь краковско предградіе, саксонску піяцу и т. д. къ саборной цркви св. Троице. Гарнизонъ варшавскій быће на десной страни целе линіе поставлѣнъ, а на левой страни оставлѣно ће быти место за публику, коя, као што у полицейномъ объявленю стои, жели „высокомъ покойнику честь оддати.“

У Паризу 27. Януара. Министеріалный совѣтъ држи одъ неколико дана сѣднице у Тилѣріама, у којима сва надъ самъ царь засѣдава и участвуе.

— Г. Бруновъ очекуе се овде сутра или найдалѣ до понеделника. Кады га е царь за пуномоћника изабрао, налазіо се онъ у Нѣмачкой, гди се и садъ бави. Онъ ће овде пре грофа Орлова доћи, кои неможе пре 5. или 6. Фебруара изъ Петербурга приспѣти.

— Генераль Ламармора, као што „Мониторъ“ явля отишао е изъ Париза у Крымъ, да прими опетъ команду надъ сардинскомъ войскомъ.

— Генераль Ферей, командантантъ едне коняничке бригаде у Крыму, наименованъ е за дивизионогъ генерала и повратіо се у Француску.

— За воспитательку надеждногъ потомка цара Наполеона, опредѣлена е Маркиза Тирго супруга французскогъ посланика при Шпаньскомъ двору.

— Неколико ѣака, кои су при предаваню профессора Низара у сали предаваня изступленіе чинили, осуѣени су юче, и то неки на месецъ дана, а неки на 6 месецій затвора.

ЕНГЛЕСКА.

О распри између Енглеске и сѣверо-американски држава доноси намъ „Таймсъ“ слѣдуюћій чланакъ:

„Чини се, као да е цела зграда американскогъ законодатства посрнула, и да е тамо станъ стварій таково, кое бы отечестволюбивогъ и разумногъ граѳанина довольно узнемирити могло, но кое напротивъ дрзновеномъ и лакомисленомъ државнику najlepше изгледе отвара. Ако се што томе подобно у енглескомъ кабинету догаѣа — а то се у последнѣмъ веку доиста више пута догодило — онда се можемо тврдо на то ослонити, да ће се здравъ разумъ енглескогъ народа томе противити, и то съ успѣхомъ. Ёрь ма како яке быле кодъ насъ партае, то се зато опетъ несастои цело граѳанство изъ партая, него одъ двора наниже до селяка има неброены лица и уреѣеня, коя су одъ тогъ партайскогъ духа сасвимъ независима, и коя о партайскимъ претераностима неће ништа да зна. У Америки пакъ сасвимъ е другче. Дружевный деспотизамъ принуѣава тамо свагда, да се за одну или за другу страну изясни и да свакъ свою ролу изиграва, па макаръ се та рола неслагала са нѣговымъ унутрашнѣмъ убеѣенѣмъ. Неостае дакле нико, кои бы заваѣене партае помирити и као судія нѣювъ появити се могао. Шта више, тамо е редко наћи и безпристрастногъ гледаоца. Изъ последнѣи американски вѣстій види се, да се президентъ сѣвероамерикански држава такоѣе сасвимъ преліо у одну одъ оны партая, на кое е домъ представничества разцеплѣнъ, и да е онъ принуѣенъ, своимъ пріятелима и приврженицыма сваку помоћ давати, коя бы потребна была за неприятельске умышляе противу Енглеске.

Свакій часъ очекуемо гласъ, да е нашъ посланикъ у Вашингтону свое пасоше узео, и да се кренуо оданде

кући. То ће наравно привудити, да тако исто и са американским послаником поступамо. и Крамтонъ и Бухананъ, ова два невина и безазлена посланика, кои своје дотичне дворове заступаю, по свой ће се прилици при свомъ повратку на атлантскомъ мору сусрѣсти. На срећу независе одношаи између Енглеске и Америке башъ искључително одъ та два лица, и мы смо изъ европскогъ искуства увидели, да се две државе и безъ узаямны дипломатичны сношеня исто тако добро, шта выше веле неки, јошть много болъ слагати и на край изићи могу него иначе. Свакадъ се налази путова, по којма една влада другой явля, што жели явити. Може быти да ће едино слѣдство неспоразумлена састояти се у томе, што ћемо мы у средини нашої имати едногъ Американца манъ и едногъ Енглеза выше. Мы бы додуше волели, да се ни то недогоди; но почемъ е Енглеска у удовлетвореню, кое е дала сѣверо-американскимъ државама, већъ тако далеко отишла, да бы тиме десетъ европски држава задовољити могла, зато, неможе насъ нико окривити и на одговоръ позвати за наше неприятельско сношенъ съ Америкомъ. Има такви граница, кое небы мы прекорачили, ни изъ каквы побуженя и призрениа, будући е прва дужность сваке државе, као годъ и свакогъ поединогъ лица, да одржи и сачува оно самоуваженъ, у комъ се састои морално быће сваке државе.

Енглеско правительство нека само свой народъ запыта, да ли онъ оће правительству сѣверо-американски држава выше удовлетворена дати, него што поединый человекъ другомъ дае, и одговоръ ће одногласно такавъ истый испасти, као онда, кадъ е было пытанъ, оће ли Енглеска Русіи допустити, да она нашегъ союзника на Истоку утаманя. Има врло много основа мышленю томе, да е Русія одвратность западны сила одъ рата погрешно толковала. Та заръ нисмо и мы сами окривлѣни были, да смо мы Русію у той самообмани утврђивали. И зато е нужно, да се таква обмана предупреди. Мы знамо врло добро, каквимъ бы насъ губитцыма, неприликама, и опасностима изложіо рать, као што е овай, на кои насъ една гомила раздражены републиканаца гледа да принуди. Мы знамо врло добро, да бы тай рать произвео najveћу штету нашої трговини и руководѣнимъ производима, и да бы наша трговина у свимъ частима света, како неприятель тако исто и саревнике нашла. Мы знамо, да бы мы са таквимъ неприятельмъ посла имали, кои е савъ нашъ предузимателный духъ и храбрость нашу наслѣдио, но кои ніе, као мы, обтерефенъ грднимъ народнымъ дугомъ и читавомъ войскомъ неспособны людій, или кои бы у своме кретаню ограниченъ и стеснѣнъ быо дворомъ, аристократіомъ и онимъ яднимъ начиномъ управе, о коме су намъ извѣстія изъ Крима тако жалостне примѣре дала. Мы незаборавлямо, како су набрзо сѣверо-американске државе ону войску на ноге дигле, коя е Мексиканску државу побѣдила и одъ нѣ читаве провинціе отела. Мы знамо, да се 25,000.000 душа одъ европейске, а нарочито Енглеске крви немогу никако презирати, и надамо се да бы мы манъ штете искусили, него што бы нашимъ противницыма причинили. При свемъ томъ мы нивайманъ несумнямо, да ће Енглескій народъ при свему точномъ познаваню свега предреченога ипакъ радіе рать

водити, него претрпити народно пониженъ. Енглескій ће народъ волеити, да затвори свое фабрикы, да гледа како нѣгове машине рѣаю и како му трговачке лађе по пристаништама труну, него да захтева одъ свогъ правительства, да се оно наспрамъ едне стране силе већма понижава него што бы морала чинити. Американцы дакле нека се надаю якоме odporу, ако насъ на рать принуде. Они ће добро чинити, да озбыльно прорачуваю трошкови и жертве, пре него што се рѣше на тако одсуданъ коракъ; еръ иначе ће се они после 2—3 године увѣрити да су се у рачуну преварили. Енглескій народъ рѣшава се врло споро на рать, но кадъ се већъ у рать упусти онда се јошть скоріе скланя на миръ, а на срамотанъ миръ никадъ.

У Лондону 28. Июна. Енглеске новине „Глобе“ веле, да е лордъ Кларендонъ себи за пратню у Паризъ избрао слѣдуюћа лица: Г. Шарла Спрень-Риса; г. Спепсера Пособнія (као приватногъ секретара), Цона Бидвела, и С. Вивіана и Виліера Листера. Осимъ ови пратиће лорда Кларендона и г. Юліанъ Фене одъ енглескогъ посланства у Бечу.

— Краљица е дозволила, да ђенералъ Виліамъ може примити и носити мецедіе орденъ I-ве класе, кои му е Султанъ подаріо за нѣгове при обрани Карса стечене заслуге. Истый орденъ II-ге класе добио е подполковникъ Лаке. III-ће класе као мајори у турской служби стоѣћи капетани Томпсонъ и Тесладе. Др. Сандвичъ и своевольникъ Куршилъ, а IV-те класе толмачи Зорадъ и Ренисонъ. Свыма овимъ лицама дозвољно е да приме и носе речене ордене.

ПОЛИТИЧНЫЙ ПРЕГЛЕДЪ.

прошлость и будућность источногъ пытаня.

(Изъ „Обшти Новина“)

Предпомена.

Почемъ е приманъ аустриско-западный предлогъ е данъ е новъ одѣлакъ рата свршенъ; и будући су изгледы на свршетакъ овогъ рата яко увећани предстоѣнимъ преговорима, — мы мыслимо, да е дошло време, да разложимо и да се упознамо са одсуднимъ положенъмъ сада нѣгъ тренутка; но зато ће быти нужно, да се обазремо и повратимо на прошлость. Еръ само изъ сматраня прошлости могле бы се одприлике ратне цѣли сватити, и само тако може се доста поуздано заключенъ извести о ономе, што ће се у будуће догодити.

Мы ћемо дакле поради тога претрести поедине промене и прелазе овогъ светско-важногъ догађая, и то у koliko се може краће.

I. Веро-законо-политичный заплетъ и Ерусалиму и Цариграду.

Зашто се ишло на то, да се грчко-православна црква лиши свога удѣлногъ права на света места обѣтоване землѣ, и зашто се ишло на то, да се поглаваръ западно-католичке цркве посредствомъ искључителногъ

права на речена мѣста као права и единствена глава цркви хришћанства постави? Ђли то чиниће за то само да Француска т. е. Луй Наполеонъ застарѣла верозаконна права и захтѣваня у важность доведе, и да тако западни клиръ испуниће нѣгови найтопли желя што већма привеже за Француску и нѣного поглавара? Врло бы тешко было, себе а и друге о томе убѣдити, почемъ се одма съ почетка видило, да е рѣшително и опоромладанъ Француске у томъ предмету „правовѣрну“ Русію у нѣномъ тежено за важность и значенъ на истоку и источно-православномъ хришћанству, а тyme уедно и у нѣнымъ намѣрама на те земљь, дубоко увредила и у право рећи у срце погодила. Остављајући дакле на страну црквено питањь, могла бы се дакле као дубля и многоважнѣи намѣра овогъ поступка Наполеоновогъ нећака узети то, да онъ даде познати „побѣдителю нѣвогъ стрица“ енергию, а по околностима освету близкогъ сродника и синовца, како бы се Европа у покретъ довела, и тyme такавъ потресъ произвео, изъ когъ бы произшла величина и нова слава Француске, коимъ бы се моћь обновлене династїе утврдила и за даля предузећа оснажила. Нїе была намѣра, да се единствено *или царства* него *само царство у ствари*, премда у другомъ размѣру и околностима поврати, и на чело Европе постави. Помысао и планъ синовца быо е достоянъ и самогъ стрица, шта выше, планъ е синовца претежнѣи у изналазку саедства и у путовима и начину извршеня.

II. Увлаченъ Енглеске у планъ Луй Наполеона.

Остваренъ овогъ предузећа было бы немогућно безъ саучастїа Енглеске. Но и само то саучастїе чинило се немогућно и было бы јошъ много теже постићи путемъ вѣрозаконно-политичнымъ, и доиста е извїо лордъ Абердинъ свомъ комшїи преко канала (цару Францускомъ) да Енглеска нема у томе никаквогъ интереса, участвовати и заузети се за питањь о светомъ гробу. Па заръ се то нїе могло предвидити, и садъ већъ нико неће выше о цару Францускомъ и мыслити, да онъ такво изясненъ као најближїй коракъ свога протестантскогъ и комшїе нїе очекивао; томе е поступанъ цара Францускогъ морало цара свїю Руса, кои е быо свестанъ свогъ поноситогъ надмоћїа, раздражити и нѣгову на далеко смѣрајућу политику покренути противъ Турске. Турска се, премда не безъ стра и зазирања покорила претнѣма новогъ императора на Сени (т. е. Луй Наполеона), и тyme е произвела и изазвала руско нападанъ. То е оно, што е рускїй царъ съ найвећимъ поузданъмъ и известностѣу очекивао, и кое е онъ, кадъ е наступило, са найвећомъ одважношћу и брзиномъ на користъ своїй планова употребїо. Свакомъ е познать течай светско-важны догађая, кои су се одтудъ изродили. Едно претеће писмо цара рускогъ на Султана оборило е савъ посао Француза у Брусалиму. Луй Наполеонъ позвао е свогъ посланика натрагъ, и дозволїо е, да е една друга комисија, саставленъа изъ најотличнѣи и независимы молла, цело дѣйствованъ прве комисије, коя е одъ Францускогъ посланика саставленъа и руковођена была, поништила; но Русїа е сматрала, да јої нїе довольно удовлетворено, и то зато, што е ферманъ, коимъ е старо станъ стварїй повраћено, само исподъ ру-

ке послать, и што тай ферманъ нїе у Брусалиму торжественымъ обнародованъмъ подигнутъ на степенъ пуноважногъ обвезателногъ закона. На то е слѣдовала нова претня изъ Цариграда, и наипосле необуздано владанъ рускогъ посланика и онаї знаменитый догађай са Меншиковльвимъ япунцетомъ (съ тымъ оће да се каже то, да е Меншиковъ ишао на посѣте и аудїанціе не у пуной униформы, као што међународно право прописуе него у простой огртаћой алыни, чимъ е Порта найвећма понижена была). Затимъ е закевала Русїа одъ пониженогъ Султана, да онъ нѣой као емство за будуће обезбеженъ православне цркве уступи покровительство надъ више одъ половине нѣговы поданика, и да тако Султанъ вазалъ (подчинѣный владалаць) цара рускогъ постане. По основу быо е већъ царъ рускїй у правомъ притяжаню тогъ покровительства, будући е Порта у едренскомъ трактату, као што е познато, уступила Русїи стално покровительство хришћанске вѣре, и тyme Русїи уступила право, да она мотри на извршенъ и наблюдаванъ уговора. Но то е было пре 30 година кадъ е Порта морала по нужди држати. Садъ, садъ су текъ у Лондону опазили страшило руско на истоку и садъ е Енглеска драговољно пружила руку своме комшїи, да се то страшило уклони. То е быо уводъ западногъ саюза, но кои у оно време јошъ нїе утврђенъ и развиенъ. О коме се царъ Францускїй имао садъ старати.

(продуженъ слѣдуе.)

Изъ Париза 27. Януара пишу „Келн. Цгг.“—у Одноношеня између парискогъ и петробуршкогъ кабинета сада су врло прїятельска. Овде се говори да су царъ Наполеонъ и царъ Александеръ II. еданъ другомъ своеручно нова писма писали. Вы сте могли пређе изъ полувзваницы новина добро видити, како сада овде ствари стоѣ. О рускомъ честолюбїю, козацыма и о кнугу сада се сасвимъ ућутало, и „Конституционель“ иде јошъ далъ са своимъ петробуршкимъ дописникомъ и већъ говори о наклоности цара Александра спроћу народа Францускогъ! О миру већъ нико овде несумня. Царъ Наполеонъ III. гледаће да се добро спорауме са г. Бруновомъ, кои е као великїй и ревностный прїатель мира јошъ за време свога у Лондону бавленя као добаръ прїатель цара Наполеона познать быо. Енглеска познае добро станъ стварїй, али е сумня о томе, оће ли доста одважности и волъ имати да се снажно заузме.

Енглеске новине „Пресъ“ заузимаю се за Прайску, и веле, да и она треба да участвуе у конференціама парискимъ. То питањь јошъ нїе у Енглеской довольно посмотрено и сваћено; но збогъ свое велике практичне важности неможе се то питањь выше занемарити. Ако е Прайска исклучена одъ конференціа збогъ свое неутралности — а други основа нико јошъ пронашао нїе, нити таковы има — то онда валя примѣтити, да една неутрална држава найвећу способность и право има, да и с'удару и противобореню неприятельски интереса одсудну пресуду изрече. Да допустимо башъ и то, да е Прайска изьявљивала симпатїе за Русїю, то е ипакъ нѣна желя къ миру была много яча и искренїя, него нѣна наклоность и прїятельско разположенъ према Русїи. Између свїю европски држава има Прайска найвыше основа да

жели скорашнѣ заключенѣ мира, будући бы она у сватомъ случаю, то есть или изясняванѣмъ своимъ, за Русію или противъ нѣ найвећой опасности излагала се, а неутрална небы никако више остати могла. Има истина случаева, у којима ратујуће државе имаю право, неутралность забранити и казнити, али саюзници то право немаю, иначе бы они јошъ у почетку рата противъ неутралности Прајске морали протестирати. Нико не може потврдити, да Немачка нема и свои непосредствены интереса у онымъ питанняма, коя ће се у Паризу рѣшавати. Та сто е пута већ речено, да се една одъ главны цѣлѣй овогъ рата састои у томе, да се ослободи Немачка одъ надмоћногъ убыточногъ улива рускогъ. Прајска мора строго као немачка држава учествовати у конференціама. То се јошъ већма дае увидити, и при посматраню старе свезе између Енглеске и Прајске, о којој су енглески државници јошъ одъ вайкада казивали, да е то најболѣи и најцѣлѣисходни саюзъ у Европи, не узимајући у рачунъ и то, да е Прајска едина протестантска тврдоземна сила, одъ кое се Енглеска живой симпатіи и снажной помоћи у своимъ начелима верозаконе слободѣ надати може. На концу примѣчава „Пресъ“: да

е Прајска явно на руску страну прешла, онда се о пуштаню явномъ на конференціе небы ни рѣчь водила. Учествованѣ нѣно подразумевало бы се сирѣчь само по себи. Може ли дакле то, што она ніе на русской страни воевала, быти важећей основъ за нѣно искључаванѣ?

— Изъ Париза пишу: Овде влада у свимъ добро извѣштенимъ круговима мыслѣнѣ, да ће париске конференціе быти само еданъ голый формалитетъ, кои се до душе може дипломатскимъ обичаима на дуже или краће време протегнути, но коєга ће извѣстный и несумнителный резултатъ быти миръ. Говори се, да е царъ Францускій пре некій данъ едномъ дипломату, кои е изразіо сумню и бригу, да ће неопредѣленость познате пете точке заключенѣ мира отешчати и може быти осуєтити, рекао са найвећимъ поузданѣмъ и увѣренѣмъ: „Будите спокойни, Француска неће на конференціама сачинявати уговоръ мира по начину адвокатскомъ.“

Течай новаца: Дукати, 5. Фор. 58 кр. за банке

О Г Л А С И.

(3—3) Како е Петаръ Алексіиъ беѣаръ родомъ изъ Турске овде у Гургусовцу безъ наслѣдника умрео: то Судъ Округіа Гургусовачкогъ отварајући сходно §. 199. поступка судейскогъ надъ истомъ массомъ стѣцѣште, позыва све оне поверителѣ кои што изъ исте массе тражити имаю, да му се до 27. дана месеца Фебруара 1856. пріаве, а уєдно овимъ огласомъ позыва и све сроднике реченогъ покойника, кои што изъ массе у име наслѣдіа тражити имаю, да му се за годину и еданъ данъ са свима право нѣово осведочавајућима доказима пріаве; ерѣ ће Судъ по истеченю реченогъ времена по надлежности поступити са овомъ массомъ.

№ 237. Изъ засѣданія Суда Округ. Гургусовачкогъ, 21. Януара 1856. у Гургусовцу.

(3—3) Судъ Округіа Гургусовачкогъ обзнанює свакоме кога се тиче, да е на основу 199. §. грађанскогъ поступка судейскогъ, стѣцѣште надъ цѣлымъ покретнымъ и непокретнымъ иманѣмъ почившегъ Живадина Петровића быв. дунѣрина овд. отворено; и зато се свакій, кои бы што одъ покойника ма коимъ правомъ тражити и

мао, овимъ позыва, да се до 2. дана мѣсеца Марта 1856. године, са своимъ потраживанѣмъ и доказима, кое о томе има, Суду овомъ пріави; ерѣ у противномъ случаю Судъ ће массу ову по пріављѣнимъ и оправданимъ тражибинама расположити, и свакога, кои бы што у исту массу положити имао, безъ призрѣнія на нѣгово неприявлѣно право, по коме бы онъ одъ покойника примати имао, на исплату принудити.

Изъ засѣданія Суда Округ. Гургусовачкогъ.

(1—3) Обштина вароши вел. Градишта у окр. Пожаревачкомъ, жели свою ново-озидану цркву сву изнутри малати, чега ради позыва гг. живописце, кои бы сигуранъ быо овога посла примити се и кои о томъ искусна свидѣтельства поднети може, чека на данъ 20. Марта тек. г. ради погѣбе кодъ поменуते обштинѣ предстаити изволе.

Одъ стране обштинѣ вел. Градишта

Предсѣдатель

Стефанъ Нешичъ.

(1—3) Како е подписаный отворіо фабрику винскогъ сирѣгета, то се препоручує гг. купцима, кои бы таковогъ имати желили, было на мало или на много, па и у своимъ бурадима, да

же свакога врло добримъ сирѣетомъ и умѣреномъ цѣномъ послужити. Фабрика се налази у Палилули кодъ „два голуба“, но моћи ће свакій, кои на манѣ узети жели, добити и у нѣговой кући, гди е отворіо продавницу истогъ сирѣгета.

Ђорђе Молеровићъ.

Подписаный учтиво моли гг. скупителѣ уписника на книгу подъ насловомъ „ПЛАЧЪ РАХИЛИНЪ“ да изволе што пре послати имена гг. уписника, и то на г. Филипа Валтера Фактора Прав. Типографіе, ербо ће се књига јошъ овы дана већ печатати.

Ђорђе Стакићъ,
быв. Словосл. Прав. Типогр.

Стакло, одъ киселе воде, добра натурална карловачка бермета, може се преко пута одъ Читалишта кодъ „Арајина“, добити за 7. гр. безъ стакла, са стакломъ 8. гр.

Балъ кои е у зданю кодъ „Блена“ за 9. Фебр. (у Четвртакъ) обзнанѣнъ, неће се држати. Сава Бела, угоститель.